

DOMSTOLENS DOM

22. april 1997 *

I sag C-395/95 P,

Geotronics SA, Lognes (Frankrig), ved advokat Tommy Petterson, Sverige, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Arendt & Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 26. oktober 1995 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans i sag T-185/94, Geotronics mod Kommissionen, (Sml. II, s. 2795), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af denne dom,

den anden part i appelsagen er:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent John Forman, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

har

* Processprog: engelsk.

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, G.C. Rodríguez Iglesias, afdelingsformændene J.C. Moitinho de Almeida, J.L. Murray og L. Sevón samt dommerne C.N. Kakkouris, P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm og M. Wathelet (refererende dommer),

generaladvokat: G. Tesauro

justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. december 1996,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 30. januar 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 18. december 1995 har Geotronics SA (herefter »Geotronics«) i medfør af artikel 49 i EF-statutten for Domstolen iværksat appel af en af Retten i Første Instans afsagt dom af 26. oktober 1995 i sag T-185/94, Geotronics mod Kommissionen (Sml. II, s. 2795, herefter »den anfægtede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen for appellants påstand dels om annullation i henhold til EF-traktatens artikel 173, stk. 4, af Kommissionens afslag af 10. marts 1994 på det tilbud, som sagsøgeren fremsatte som led i PHARE-programmet om levering af elektroniske takometre, dels om erstatning i henhold til EF-traktatens artikel 178 og 215 af det tab, Geotronics hævder at have lidt som følge af den anfægtede beslutning.

Faktiske omstændigheder

- 2 Retten har i den anfægtede dom fastslået de faktiske omstændigheder i sagen som følger:

»1. PHARE-programmet — som er baseret på Rådets forordning (EØF) nr. 3906/89 af 18. december 1989 om økonomisk bistand til Republikken Ungarn og Folkerepublikken Polen (EFT L 375, s. 11), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2698/90 af 17. september 1990 (EFT L 257, s. 1), nr. 3800/91 af 23. december 1991 (EFT L 357, s. 10) og nr. 2334/92 af 7. august 1992 (EFT L 227, s. 1), der blev vedtaget med henblik på en udvidelse af den økonomiske bistand til andre lande i Central- og Østeuropa — er det rammeprogram, hvorigennem Det Europæiske Fællesskab yder økonomisk bistand til visse lande i Central- og Østeuropa ved at iværksætte foranstaltninger, der skal støtte den igangværende økonomiske og sociale reformproces i disse lande.

2. Den 9. juli 1993 indledte Kommissionen 'på den rumænske regerings vegne' i forening med det rumænske Ministerium for Landbrug og Levnedsmiddelindustri en procedure om indkaldelse af tilbud under begrænset udbud, forestået af 'EC/PHARE Programme Management UNIT-Bucharest' (herefter 'PMU-Bukarest'). Den sidstnævnte myndighed, som repræsenterer den rumænske stat, fik overdraget projektet om levering af elektroniske takometre ('total stations') til det rumænske Ministerium for Landbrug og Levnedsmiddelindustri, der skulle benyttes i Rumænien som led i programmet for reformen af Rumæniens landbrug. Ifølge de betingelser, der var fastsat i artikel 2 i de almindelige betingelser i meddelelsen om det begrænsede udbud, skulle det leverede udstyr have oprindelse i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater eller en af de stater, som er omfattet af PHARE-programmet.

3. Den 16. juli 1993 fremsatte det franske selskab Geotronics SA (herefter 'Geotronics' eller 'sagsøgeren'), som er et datterselskab af det svenske selskab Geotronics AB og for 100% 's vedkommende ejet af dette, et tilbud om levering af 80 total stations af typen Geodimeter 510 N ('electronic total stations with inbuilt memory for data storage').

4. Ved telefax af 18. oktober 1993 meddelte PMU-Bukarest sagsøgeren, at man var positivt indstillet over for sagsøgerens tilbud, og at kontrakten ville blive forelagt den kompetente myndighed ('contracting authority') til godkendelse.

5. Ved telefax af 19. november 1993 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at bedømmelsesudvalget ('evaluation committee') havde anbefalet Kommissionen at indgå den pågældende kontrakt, men at Kommissionen nærede tvivl vedrørende oprindelsen af de produkter, som Geotronics havde foreslået, og ønskede yderligere oplysninger herom.

6. Ved skrivelse af 14. december 1993 meddelte Geotronics Kommissionen en række mere detaljerede oplysninger vedrørende samlingen af takometrene og informerede Kommissionen om, at produkterne blev fremstillet i Det Forenede Kongerige.

7. Den 2. marts 1994 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at selskabet var blevet bekendt med, at dets tilbud ville blive afslået med den begrundelse, at det foreslåede udstyr var af svensk oprindelse. Da sagsøgeren imidlertid mente, at situationen vedrørende kriterierne for produkternes oprindelse havde ændret sig, efter at aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EFT L 1, s. 3, herefter 'EØS-aftalen') var trådt i kraft den 1. januar 1994, foreslog sagsøgeren Kommissionen, at proceduren for det begrænsede udbud blev genoptaget.

8. Ved telefax af 10. marts 1994 til sagsøgeren afslog Kommissionen selskabets tilbud med den begrundelse, at det af Geotronics foreslåede udstyr ikke, som det krævedes ifølge betingelserne i meddelelsen om det begrænsede udbud, havde oprindelse i Fællesskabets medlemsstater eller en af de stater, som er omfattet af PHARE-programmet.

9. Den 11. marts 1994 meddelte Kommissionen PMU-Bukarest, at den efter en gennemgang af de to tilbud, som den havde modtaget på foranledning af meddelelsen om det begrænsede udbud for elektroniske takometre, fandt, at kun tilbuddet fra en tysk virksomhed opfyldte de betingelser, der krævedes efter meddelelsen om det begrænsede udbud, og at dette selskabs tilbud var acceptabelt. Som følge heraf bad Kommissionen PMU-Bukarest om at sætte sig i forbindelse med den pågældende tyske virksomhed med henblik på kontraktens indgåelse.

10. Dette er baggrunden for, at sagsøgeren har anlagt nærværende sag ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 29. april 1994.

11. Ved særskilt dokument registreret på Rettens Justitskontor samme dag har sagsøgeren i medfør af traktatens artikel 185 indgivet begæring om anordning af foreløbige forholdsregler med henblik på, at gennemførelsen af den anfægtede beslutning udsættes.

12. Den 17. maj 1994 meddelte PMU-Bukarest Kommissionen, at det rumænske Ministerium for Landbrug og Levnedsmiddelindustri, som var den myndighed, der afsluttede kontrakten, den 15. april 1994 havde truffet beslutning om at tildele den pågældende tyske virksomhed kontrakten.

13. Samme dag meddelte PMU-Bukarest det sagsøgende selskab, at de rumænske myndigheder var afskåret fra at tildele selskabet kontrakten, da det ikke opfyldte de betingelser om produkternes oprindelse, som var fastsat i meddelelsen om det begrænsede udbud.«

- 3 Ved kendelse afsagt af Rettens præsident den 7. juli 1994 i sag T-185/94 R, Geotronics mod Kommissionen (Sml. II, s. 519) blev den begæring om foreløbige forholdsregler, som Geotronics samtidig havde indgivet, ikke taget til følge.

Rettens dom

- 4 Det fremgår af den anfægtede dom, at Geotronics principalt nedlagde påstand om annullation af Kommissionens afslag på appellantens tilbud — i den form, hvorved dette afslag blev meddelt Geotronics ved telefax af 10. marts 1994 — og subsidiært, at Kommissionen dømmes til at erstatte Geotronics det tab, den har forvoldt selskabet ved at træffe denne beslutning.

Annullationssøgsmålets antagelse til realitetsbehandling

- 5 Ved den anfægtede dom afviste Retten søgsmålet om annullation af den beslutning, som var indeholdt i skrivelsen af 10. marts 1994 af følgende grunde:

»27. Indledningsvis bemærkes, at ifølge grundforordningen vedrørende PHARE-programmet ydes bistanden af Fællesskabet dels autonomt, dels finansieret i forning med medlemsstaterne, Den Europæiske Investeringsbank, tredjelande, multilaterale organer eller modtagerlandene selv.

28. Videre bemærkes, at den bistand, der ydes som led i PHARE-programmet, finansieres over det almindelige budget i overensstemmelse med finansforordningen, som ændret navnlig ved forordning nr. 610/90, hvis bestemmelser i afsnit IX finder anvendelse på bistand til tredjelande.

29. Ifølge artikel 107 og artikel 108, stk. 2, i forordning nr. 610/90 gennemføres de aktioner og projekter, som finansieres inden for rammerne af Fællesskabets samarbejds politik, af modtagerlandet i nært samarbejde med Kommissionen, der i sin egenskab af administrator af bistanden tildeler bevillingerne og sørger for, at der sikres lige vilkår ved deltagelse i udbud, at der ikke forekommer forskelsbehandling, og at det økonomisk set mest fordelagtige tilbud vælges.

30. Ifølge samme forordnings artikel 109, stk. 2, er det dog modtagerlandet, som offentliggør udbuddene, modtager de indkaldte tilbud, forestår gennemgangen heraf og fastslår resultaterne af udbuddene. Det er også modtagerlandet, som undertegner aftaler, kontrakter, tillægskontrakter og overslag og sender dem til Kommissionen. Følgelig er det den stat, der modtager bistanden inden for rammerne af PHARE-programmet, som har beføjelsen til at tilkende kontrakten. I så henseende erkendte sagsøgerens repræsentant under den mundtlige forhandling, at den rumænske regering i den foreliggende sag havde kunnet tildele Geotronics kontrakten, uanset at Kommissionen afslog at yde dette selskab bistand fra Fællesskabet.

31. Denne kompetencefordeling indebærer, at de kontrakter, som finansieres af PHARE-programmet, må anses for nationale kontrakter, der udelukkende binder modtagerstaten og den pågældende erhvervsdrivende. Forberedelsen, forhandlingen og indgåelsen af kontrakterne foregår nemlig udelukkende mellem disse to parter.

32. Derimod opstår der ikke noget retsforhold mellem de tilbudsgivende virksomheder og Kommissionen, da sidstnævntes opgaver begrænser sig til at træffe afgørelserne om finansieringen på Fællesskabets vegne, og Kommissionens afgørelser herom kan ikke have den følge i forhold til de tilbudsgivende virksomheder, at en af Fællesskabet truffet afgørelse træder i stedet for den afgørelse, som er truffet af modtagerstaten i henhold til PHARE-programmet. Følgelig kan der fra Kommissionens side ikke træffes en beslutning i forhold til de tilbudsgivende virksomheder, som kan gøres til genstand for et søgsmål i henhold til artikel 173, stk. 4, i EF-traktaten (jf. herved Domstolens dom af 10.7.1984, sag 126/83, STS mod

Kommissionen, Sml. s. 2769, præmis 18 og 19, af 10.7.1985, sag 118/83, CMC m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2325, præmis 28 og 29, [af 14.1.1993, sag C-257/90], Italsolar mod Kommissionen [Sml. I, s. 9], præmis 22 og 26, og [af 29.4.1993, sag C-182/91], Forafrique Burkinabe mod Kommissionen [Sml. I, s. 2161], præmis 23).

33. Den skrivelse af 10. marts 1994, hvorved Kommissionen meddelte sagsøgeren, at den var tvunget til at afslå selskabets tilbud, da det foreslåede udstyr ikke havde oprindelse inden for Fællesskabet, kan derfor ikke, uanset den af Kommissionen anvendte formulering, anses for en akt fra Kommissionen, som har retligt bindende virkninger, der kan berøre sagsøgerens retsstilling.

34. Det bør tilføjes, at sagsøgeren under alle omstændigheder ikke kan have nogen gavn af, at Kommissionens skrivelse af 10. marts 1994 annulleres, da dette ikke i sig selv giver grundlag for at anfægte kontrakten mellem den rumænske regering og den tyske virksomhed, som fik tildelt kontrakten.

35. Følgelig må påstanden om annulation af Kommissionens skrivelse af 10. marts 1994 afvises.«

Erstatningssøgsmålet

6 I den anfægtede dom fandt Retten,

efter at have henvist til, at »den omstændighed, at annulationssøgsmålet må afvises, ikke medfører, at også erstatningssøgsmålet må det, da dette udgør et selvstændigt retsmiddel (jf. dom af 26.2.1986, sag 175/84, Krohn mod Kommissionen, Sml. s. 753, præmis 32)« (præmis 38),

at det måtte undersøges, om Kommissionen, som havde ansvaret for finansieringen af projekterne inden for rammerne af PHARE-programmet, havde begået en fejl, som kunne pådrage den et ansvar i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2, og om Kommissionen herved havde handlet i strid med EØS-aftalen (præmis 39 og 40).

- 7 Efter en gennemgang heraf fandt Retten, at Kommissionen måtte frifindes for erstatningspåstanden af følgende grunde:

»48. Det bemærkes for det første, at EØS-aftalen i mangel af overgangsbestemmelser har fuld retsvirkning fra sin ikrafttrædelsesdato, dvs. den 1. januar 1994, hvorfor den kun kan anvendes på retsforhold stiftet efter sin ikrafttræden.

49. Videre må det fastslås, at de retlige rammer for den her i sagen omhandlede procedure for indgåelsen af en offentlig kontrakt — navnlig hvad angår betingelsen om de pågældende produkters oprindelse — blev fastlagt ved den indkaldelse af tilbud under begrænset udbud, som Kommissionen foretog den 9. juli 1993 på den rumænske regerings vegne.

50. Såvel Kommissionen måtte, da den fastlagde de generelle betingelser for indkaldelse af tilbud den 9. juli 1993, som sagsøgeren, da denne afgav sit tilbud om levering den 16. juli 1993, med rimelighed kunne forvente, at beslutningen om tildeling af den af Fællesskabet ydede bistand blev truffet på grundlag af disse betingelser inden den 1. januar 1994, da EØS-aftalen trådte i kraft.

51. Det må imidlertid herved konstateres, at det sagsøgende selskab, da Kommissionen i sin skrivelse til selskabet af 19. november 1993 rejste tvivl om de foreslåede produkters oprindelse inden for Fællesskabet, i sit svar af 14. december 1993

hævdede, at de foreslåede produkter var fremstillet i Det Forenede Kongerige. Først efter drøftelser mellem sagsøgeren og Kommissionen efter den 1. januar 1994 kunne Kommissionen få bekræftet denne tvivl og fastslå, at de foreslåede produkter hovedsagelig var af svensk oprindelse.

52. Det sagsøgende selskabs repræsentant har i øvrigt erkendt under den mundtlige forhandling, at selskabet selv var skyld i forsinkelsen af proceduren, eftersom det, uden egentlig at ønske det, vildledte Kommissionen om produkternes oprindelse. Repræsentanten har endvidere erkendt, at sagsøgeren ikke, såfremt Kommissionen havde truffet sin afgørelse før den 1. januar 1994, havde haft nogen mulighed for at rejse spørgsmålet om anvendeligheden af EØS-aftalen på proceduren om indgåelsen af den i sagen omhandlede kontrakt.

53. Efter Rettens opfattelse har Kommissionen derfor med føje baseret sig på de almindelige betingelser, som den havde fastsat i meddelelsen om det begrænsede udbud, og som sagsøgeren havde accepteret inden EØS-aftalens ikrafttræden, og at Kommissionen den 10. marts 1994 som følge af disse betingelser med føje underrettede sagsøgeren om, at selskabets tilbud måtte afslås med den begrundelse, at det af selskabet foreslåede udstyr ikke, som det krævedes efter betingelserne i indkaldelsen af tilbud, havde oprindelse i Fællesskabets medlemsstater eller i et modtagerland efter PHARE-programmet.

54. Skrivelsen af 10. marts 1994 udgør nemlig blot en gennemførelse af de betingelser, der var fastsat i meddelelsen om begrænset udbud, og kan ikke antages at have ændret retsstillingen i forhold til den, der gjaldt som følge af tilbudsindkaldelsen. Den omstændighed, at skrivelsen blev affattet på et tidspunkt, hvor retsreglerne var blevet ændret på grund af EØS-aftalens ikrafttræden, kunne derfor ikke berøre de retlige betingelser, som var fastsat i tilbudsindkaldelsen, og tillægge det sagsøgende selskab rettigheder, det ikke havde på tidspunktet for tilbudsindkaldelsen.

55. Desuden kan EØS-aftalen under ingen omstændigheder anvendes på kontrakter, der er undergivet retsregler, som en stat, der ikke har undertegnet EØS-aftalen, er kontraherende part i. Det er nemlig ikke rigtigt, som sagsøgeren har anført, at

det er Kommissionen, som inden for rammerne af PHARE-programmet indkøber de produkter, hvorpå der er afgivet tilbud, og videresælger dem til modtagerlandene. Det fremgår derimod af de ovenstående betragtninger, at de i sagen omhandlede kontrakter er nationale kontrakter, som udelukkende er reguleret af de gældende retsregler vedrørende forholdet mellem tilbudsgiveren og modtagerlandet, hvilket i det foreliggende tilfælde er Rumænien, der ikke er kontraherende part i EØS-aftalen.

56. Følgelig kan Kommissionen ikke med rette kritiseres for, at den ikke har anvendt EØS-aftalen på den foreliggende procedure om indgåelse af kontrakter.

57. Da Kommissionen ikke har gjort sig skyldig i en retsstridig adfærd, må erstatningspåstanden forkastes.

58. Af samtlige de anførte betragtninger følger, at Kommissionen i det hele må frifindes«.

Appellen

Afvisning af annullationssøgsmålet

- 8 Geotronics har gjort gældende, at Retten har anlagt en urigtig retsopfattelse ved at antage, at den beslutning, der var indeholdt i skrivelsen af 10. marts 1994, ikke kunne anfægtes under et søgsmål i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4. Geotronics anfører i den forbindelse, at selskabet utvivlsomt ville have fået tildelt den omhandlede kontrakt, hvis Kommissionen ikke havde afslået dets tilbud, og at den anfægtede beslutning ved på denne måde at bestemme udfaldet af proceduren om indkaldelse af tilbud har haft retligt bindende virkninger for Geotronics og påvirket dets retsstilling væsentligt.

- 9 Det bemærkes, at enhver fysisk eller juridisk person efter traktatens artikel 173, stk. 4, kan indgive annullationssøgsmål vedrørende beslutninger, der retter sig til ham, samt vedrørende beslutninger, som skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt.
- 10 Ifølge Domstolens faste praksis foreligger der kun retsakter eller beslutninger, der kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål i medfør af traktatens artikel 173, når foranstaltningerne har retligt bindende virkninger, der kan berøre sagsøggers interesser (jf. bl.a. dom af 11.11.1981, sag 60/81, IBM mod Kommissionen, Sml. s. 2639, præmis 9).
- 11 I den foreliggende sag antog Retten i den anfægtede doms præmis 33, efter at have beskrevet kompetencefordelingen mellem modtagerstaten og Kommissionen under proceduren om indgåelse af kontrakter, der finansieres over PHARE-programmet, at skrivelsen af 10. marts 1994 ikke, uanset den af Kommissionen anvendte formulering, kunne anses for en akt, som har retligt bindende virkninger, der kan berøre Geotronics' retsstilling, hvorfor påstanden om annullation af denne skrivelse måtte afvises.
- 12 Det fremgår ganske vist af Domstolens praksis om indgåelse af offentlige kontrakter, som finansieres over Den Europæiske Udviklingsfond, at de opgaver, som Kommissionens repræsentanter har i forbindelse hermed, hvad enten de udmønter sig i godkendelse eller manglende godkendelse, eller i påtegninger eller manglende påtegninger, udelukkende har til formål at få konstateret, om betingelserne for en fællesskabsfinansiering er opfyldt. De har ikke til formål og kan ikke bevirke et brud på grundsætningen om, at de pågældende kontrakter er et nationalt anliggende for modtagerstaterne, der som de eneste har ansvaret for at udarbejde,

forhandle og indgå dem (jf. bl.a. ovennævnte dom i sagen STS mod Kommissionen, præmis 16). Ifølge samme praksis træder de virksomheder, der afgiver tilbud, eller som tildeles de pågældende kontrakter, kun i retlig forbindelse med den modtagerstat, der har ansvaret for kontrakten, og ingen afgørelser truffet af Kommissionens repræsentanter kan bevirke, at en beslutning truffet af Fællesskabet i forhold til disse virksomheder kan anses for at være trådt i stedet for en beslutning truffet af modtagerstaten, der som den eneste er beføjet til at indgå og undertegne kontrakten (jf. ovennævnte dom i sagen STS mod Kommissionen, præmis 18; jf. endvidere ovennævnte domme i sagerne CMC m.fl. mod Kommissionen, præmis 28, Italsolar mod Kommissionen, præmis 22, og Forafrique Burkinabe mod Kommissionen, præmis 23).

- 13 De betragtninger, der ligger til grund for denne praksis, kan imidlertid ikke uden videre overføres til den sag, som forelå for Retten, og retfærdiggøre, at Retten afviste annullationspåstanden fra realitetspåkendelse.
- 14 Som det fremgår af den anfægtede doms præmis 8, underrettede Kommissionen ved skrivelse af 10. marts 1994 Geotronics om, at den afslog selskabets tilbud med den begrundelse, at det af selskabet foreslåede udstyr ikke havde oprindelse i Fællesskabets medlemsstater eller en af de stater, som er omfattet af PHARE-programmet. Den anfægtede beslutning, som udtrykkeligt var rettet til Geotronics, blev derfor truffet af Kommissionen, efter at denne havde undersøgt, om Geotronics' tilbud opfyldte de betingelser for at opnå fællesskabsfinansiering, som var fastsat i meddelelsen om indkaldelse af tilbud. Selv om denne beslutning var truffet som led i en procedure, der skulle føre til indgåelse af en national kontrakt, kunne den frigøres herfra dels, da Kommissionen havde vedtaget den under udøvelsen af sin selvstændige kompetence, dels, da den angik en konkret virksomhed, der som følge af selve beslutningens vedtagelse blev berøvet enhver mulighed for at få til-delt kontrakten.
- 15 Kommissionens beslutning om at udelukke Geotronics fra muligheden for at opnå fællesskabsfinansiering havde derfor i sig selv retligt bindende

virksomheder for appellanten og kunne derfor anfægtes under et annullationssøgsmaal.

- 16 Følgelig har Retten anlagt en urigtig retsopfattelse ved at antage, at skrivelsen af 10. marts 1994 ikke kunne anses for en akt, der havde retligt bindende virkninger, som berørte Geotronics' retsstilling, og af denne grund afviste det annullationssøgsmaal fra realitetsbehandling, som var indgivet mod beslutningen.
- 17 Det følger af det anførte, at appellen er begrundet i det omfang, den vedrører afgørelsen i den anfægtede dom om at afvise annullationssøgsmaalet fra realitetsbehandling.
- 18 Før der drages nogen slutninger af denne konstatering, skal prøvelsen af appellen fortsættes i det omfang, den vedrører erstatningspåstanden, da de anbringender, som Geotronics har gjort gældende på dette punkt, vedrører Rettens vurdering af, om den adfærd, appellanten kritiserede Kommissionen for, var lovlig. I det omfang, prøvelsen vedrører én af de betingelser, som skal være opfyldt for at fastslå et ansvar uden for kontraktforhold i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2, falder prøvelsen i den foreliggende sag nemlig sammen med den prøvelse af den anfægtede beslutnings lovlighed, som burde have været foretaget i medfør af traktatens artikel 173.

Frifindelse for erstatningspåstanden

- 19 Til støtte for appellen har Geotronics gjort gældende, at Retten har anlagt en urigtig retsopfattelse ved i den anfægtede doms præmis 53 at antage, at Kommissionen med føje havde baseret sig på de almindelige betingelser i meddelelsen om indkaldelse af tilbud, selv om den efter aftalen om Det Europæiske Økonomiske

samarbejdsområde (herefter »EØS-aftalen«), som trådte i kraft den 1. januar 1994, og navnlig aftalens artikel 4, 8 og 11 samt artikel 65, stk. 1, var forpligtet til også at tage hensyn til produkter med oprindelse i et af de tredjelande, som har indgået aftalen, i det foreliggende tilfælde Sverige, på samme betingelser, som gjaldt for produkter med oprindelse i en medlemsstat.

- 20 Som Retten med føje har anført i den anfægtede doms præmis 49 og 54, blev de retlige rammer for proceduren vedrørende indgåelsen af den pågældende offentlige kontrakt, navnlig hvad angår betingelserne om produkternes oprindelse, fastlagt ved den indkaldelse af tilbud under begrænset udbud, som Kommissionen iværksatte den 9. juli 1993 på den rumænske regerings vegne.
- 21 Som det fremgår af Rettens faktiske konstateringer, blev Geotronics' tilbud indgivet den 16. juli 1993 og tilbudsindkaldelsen endelig afsluttet i henhold til de almindelige betingelser, der gjaldt for denne tilbudsindkaldelse. EØS-aftalen, som trådte i kraft den 1. januar 1994, kunne under ingen omstændigheder uden at krænke retssikkerhedsprincippet ændre de betingelser, hvorunder tilbudsindkaldelsen var iværksat, og i henhold til hvilke tilbuddene var indgivet, medmindre proceduren for indgåelse af kontrakten blev genåbnet.
- 22 Det var derfor med fuld rette, når Retten antog, at Kommissionen med føje havde baseret sig på de almindelige betingelser, som var fastsat i tilbudsindkaldelsen, uanset EØS-aftalens efterfølgende ikrafttræden, og navnlig baseret sig på artikel 2 i disse betingelser, hvorefter det udstyr, som skulle leveres, skulle have oprindelse i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater eller i et af modtagerlandene i henhold til PHARE-programmet.
- 23 Under disse forhold er det uden betydning, at Retten endvidere i dommens præmis 55 antog, at EØS-aftalen ikke kunne anvendes på kontrakter, der er undergivet retsregler, som en stat, der ikke har undertegnet aftalen, er kontraherende part i.

Da denne præmis er anført som en yderligere begrundelse, kan den kritik, som appellanten har fremført mod den, ikke medføre ophævelse af Rettens dom, idet den er uvirksom (dom af 22.12.1993, sag C-244/91 P, Pincherle mod Kommissionen, Sml. I, s. 6965, præmis 25).

- 24 Følgelig må appellen forkastes i det omfang, den vedrører afgørelsen om frifindelse for erstatningspåstanden.

Virkningerne af en ophævelse af Rettens dom

- 25 Ifølge artikel 54, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen kan Domstolen, når den giver appellanten medhold, ophæve den af Retten truffede afgørelse. Domstolen kan i denne forbindelse enten selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse, eller hjemvise den til Retten til afgørelse.
- 26 Da sagen er moden til påkendelse, skal Domstolen træffe endelig afgørelse vedrørende påstanden om annullation af den beslutning fra Kommissionen, som blev meddelt Geotronics ved skrivelse af 10. marts 1994, og som Retten fejlagtigt afviste fra realitetspåkendelse.
- 27 Til støtte for denne påstand har Geotronics gjort gældende, at Kommissionen tilsidesatte EØS-aftalen, navnlig dennes artikel 4.
- 28 Det er herom tilstrækkeligt at fastslå, at EØS-aftalen af de grunde, som er anført i den anfægtede doms præmis 48-54, og som i alt væsentligt er gengivet ovenfor i præmis 19-22, ikke i tidsmæssig henseende kunne finde anvendelse på sagens omstændigheder.

29 Følgelig må annullationspåstanden forkastes som ubegrundet.

Sagens omkostninger

30 Såfremt der gives appellanten medhold, og Domstolen selv endeligt afgør sagen, træffer den ifølge procesreglementets artikel 122 også afgørelse om sagens omkostninger. I henhold til artikel 69, stk. 2, som i medfør af artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Geotronics har i det væsentlige tabt sagen og dømmes derfor til ud over sine egne omkostninger at betale alle de omkostninger, som Kommissionen har afholdt såvel under sagen ved Retten som under sagen ved Domstolen.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Dommen afsagt af Retten i Første Instans den 26. oktober 1995 i sag T-185/94, Geotronics mod Kommissionen, ophæves i det omfang, påstanden om annullation af Kommissionens skrivelse af 10. marts 1994 blev afvist fra realitetsbehandling.

- 2) I øvrigt forkastes appellen.

- 3) Kommissionen frifindes for annullationspåstanden.

- 4) Geotronics SA betaler alle de omkostninger, der er afholdt såvel under sagen ved Retten som under sagen ved Domstolen.

Rodríguez Iglesias

Moitinho de Almeida

Murray

Sevón

Kakouris

Kapteyn

Gulmann

Hirsch

Jann

Ragnemalm

Wathelet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. april 1997.

R. Grass
Justitssekretær

G.C. Rodríguez Iglesias
Præsident